

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ, НО НЕ ОТМЪЩАВАЙТЕ!

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ТРАКИЯ

Брой 9 • год. CIV • 15 май 2025 г. • цена 1 лев

www.stdbg.org

Печатно издание: ISSN 1313-7611 • Онлайн издание: ISSN 2815-2638

ТРАКИЙЦИ
ПОЧЕТОХА
110 ГОДИНИ
ОТ НАЧАЛОТО
НА АРМЕНСКИЯ
ГЕНОЦИД

На стр. 6

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ФОЛКЛОРЕН СЪБОР „ГЕРГЬОВДЕН“ В ПОМОРИЕ

СВЕЛАНА ПЕЕВА

На 4 май 2025 г. Община Поморие, Тракийско дружество „Одринска епопея“, НЧ „Светлина – 1939“ и Съюз на тракийските дружества в България за поредна година организираха Националния тракийски фолклорен събор „Гергьовден“ в гр. Поморие

Съборът се провежда с огромна любов вече 21 години от потомците на онези българи, изживели ужаса да бъдат прокудените от родните места и тръгнали да търсят по-добър и сигурен живот в друга земя. Заради тяхната и нашата родова памет, национален дух и принадлежност, славим горда Тракия, чрез богатството на

нейния фолклора, разнообразието ѝ песни, танци и обичаи.

По традиция съборът бе открит от кмета на община Поморие Иван Алексиев и бе благословен от игумена на Поморийски Мана-

стир „Св. Вмчк. Георги“ иконом Атанас Чулаков. Поздравления към всички отправи Красимир Премянов – председател на Съюза на тракийските дружества в България.

Продължава на 3-а стр.

ПОКАНА

ЗА XXXIII НАЦИОНАЛЕН
СТРАНДЖАНСКО -
ТРАКИЙСКИ СЪБОР
„ФОЛКЛОРЕН ВЕНЕЦ БОЖУРА“

На 17 и 18 май (събота-неделя) 2025 г. ще се проведе Национален странджанско-тракийски събор „Фолклорен венец Божура“ в гр. Средец, обл. Бургас.

ОРГАНИЗАТОРИ: Община Средец, Съюз на тракийските дружества в България, Народно читалище „Пробуда – 1897“.

Председател на Инициативния комитет: инж. Иван Кичев – кмет на Община Средец.

Съборът има за цел да продължи музикално-песенната традиция на Странджанско-тракийския край, да провокира интереса на младото поколение и да стимулира неговото развитие в областта на фолклорното ни наследство.

СЪЮЗ НА ТРАКИЙСКИТЕ
ДРУЖЕСТВА В БЪЛГАРИЯ
ДРУЖЕСТВО „ТРАКИЯ“ - ЯМБОЛ
ОБЩИНА „ТУНДЖА“; ОБЩИНА „ЯМБОЛ“
ОБЩИНА ЕЛХОВО?; ОБЩИНА БОЛЯРОВО

ВИ КАНЯТ НА
XIX НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ
ХРИСТИЯНСКИ СЪБОР
„СПАСОВДЕН“

ПРОГРАМА:

- 10,00 - 11,45 ч. - Концерт с участието на певчески и танцови състави от страната
- 11,45 - 12,45 ч. - Водосвет и откриване
Приветствия от гостите
- 12,45 - 16,00 ч. - Концерт с участието на певчески и танцови състави от страната

29 май (четвъртък) 2025 г. в местността
„Бакаджиците“ край Ямбол

СЕДМО ИЗДАНИЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ФОЛКЛОРЕН КОНКУРС „С ПЕСНИТЕ НА КАЛИНКА ЗГУРОВА“

На 26 и 27 април в с. Дебелт се проведе Седмото издание на Националния фолклорен конкурс „С песните на Калинка Згурова“, който събра над 140 участници от цялата страна.

Фолклорният конкурс се организира от Община Средец, Съюз на тракийските дружества в България, Тракийско дружество „Странджа“, гр. Бургас, НЧ „Светлина – 1924“, с. Дебелт, под патронажа на Кмета на Община Средец инж. Иван Кичев.

Тази година журито присъди приз „С песните на Калинка Згурова“ на

индивидуалната изпълнителка от IV-та възрастова група Силвия Георгиева от СУ за ХНИ „Константин Преславски“ гр. Варна с ръководител Петя Драгнева.

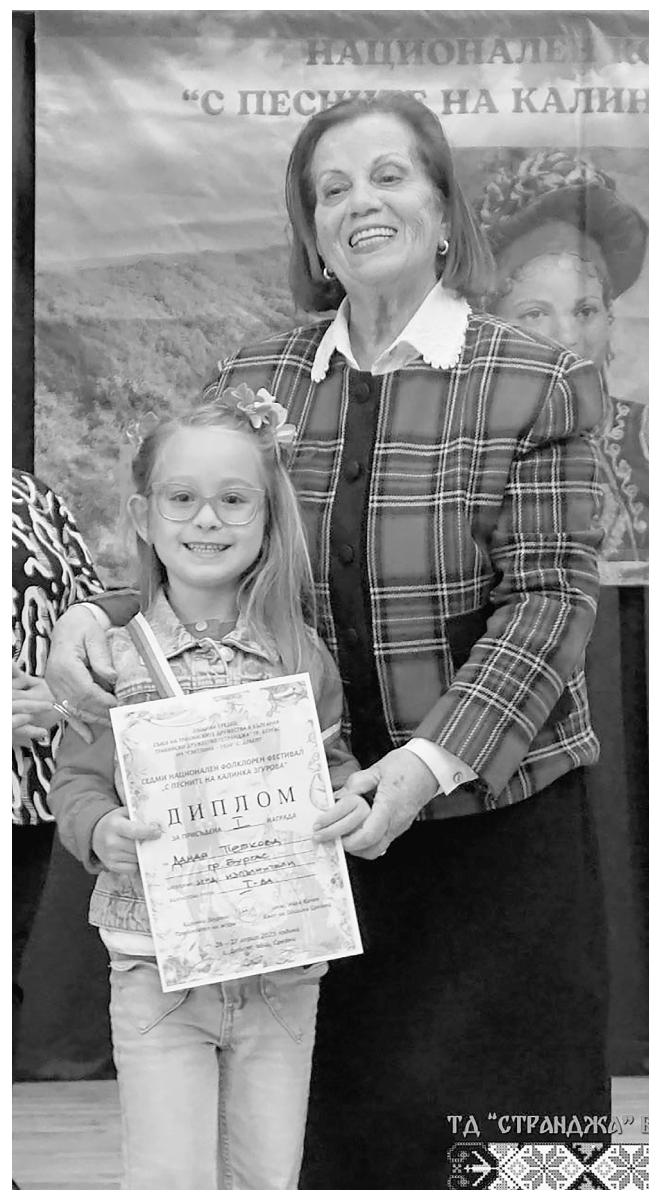
Награда за най-добро изпълнение на странджанска песен от името на Стефан Колев, председател на Тракийско дружество „Странджа“, получи Станка Пейчева от с. Бистрец. Вилияна Петрова от школа за народни песни „Бюлбюли пеят“ гр. Варна завоюва престижното отличие – плакет на Съюза на тракийските дружества

в България.

На Фолклорна група „Тракия пее“ към ТД „Лазар Маджаров“, гр. Сливен в категория фолклорни групи и IV-та възрастова група бяха присъдени диплом и III-та награда от председателя на журито Калинка Згурова.

В 7-мото издание на конкурса участват и ВГ „Морски звездички“ при Общински детски комплекс – Несебър с ръководител Димитър Йорданов. В репертоара на групата влизат песни от различни музикални стилове – популярна музика и фолклорна музика – обработен фолклор. Всички деца участващи в състава на групата са и солисти. През 2024 година вокалната група спечели много награди на световни, международни и национални фестивали, конкурси и събори.

XIV МЕЖДУНАРОДЕН ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ „С ПЕСНИТЕ НА КИЧКА САВОВА“

На 26 и 27 април с. Сладун, Община Свиленград бе домакин на XIV Международен фолклорен фестивал „С песните на Кичка Савова“. Фестивалът, който се провежда в памет на народната певи-

ца Кичка Савова, съхранява и предава богатството на родопския и тракийския фолклор.

По традиция във фестивала участват тракийски състави и индивидуални из-

пълнители. Свиленградското тракийско дружество с председател Василка Вангелова ежегодно връчва награда за най-добро изпълнение. Тази годината наградата на Тракийско дружество „Тракия“ – гра-

мота, златен медал и парична премия беше присъдена на изпълнителите от НЧ „Димитър Наумов – 1908“ с. Преславен, Община Стара Загора, чиито прекрасни изпълнения очароваха публиката.

НАЦИОНАЛЕН ТРАКИЙСКИ ФОЛКЛОРЕН СЪБОР „ГЕРГЬОВДЕН“ В ПОМОРИЕ

Продължава от 1-а стр.

Сред гостите на събора бе и председателят на Тракийско дружество „Странджа“ Стефан Колев. Част от официалното откриване беше и изпълнението на група „Тракийка“ с ръководител Дора Арбова.

На лятната сцена на НЧ „Светлина – 1939“ над 60 фолклорни състави и индивидуални певци от различни възрасти потопиха граждани и гости на Поморие в магията на българската народната песен от Тракия и Странджа. Изпълненията на участниците бяха оценявани от жури с председател Калинка Згурова – изтъкната странджанска народна певица и членове, Гергина Нейчева – тракийска народна певица и музикален педагог, Руска Драганова – народна изпълнителка, Дора Арбова – музикален педагог и Марин Маринов – собственик на фолклорна телевизия „Сънрайз Мюзик“ гр. Варна

НА ВЕЛИКДЕН ЗАЕДНО

ХРИЗАНТЕМА КАРТАЛОВА

Под този надслов вече 20 години ТД „Одринска епопея“ – Поморие с председател г-жа Ана Тодорова, със съдействието на Община Поморие, се провежда най-красивият празник – Великден.

Това е Неделя на възкресението на Спасителя на човечеството – Христос. Празник на прераждането, вярата и събуждането на всички за нов живот.

На тържественото откриване участва кметът на Община Поморие – г-н Иван

Алексиев, г-н Антон Лалев – директор на Дирекция хуманитарни дейности, г-н Вражев – директор на ДГ „Веселушко“, граждани, деца, родители, гости на града. Кметът приветства всички с този ден – Велик заради посланията, които носи: разпятието и възкресението, отричането и признанието. Тържество на светлината над мрака. Отпрати пожелания за здраве и вяра и да е безгранично доброто в сърцата на всички!

Продължава на 7-а стр.

ТРАКИЙСКА СРЕЩА В ХАРМАНЛИ

На 25 и 26 април 2025 г., в гр. Харманли се проведе среща на тракийци от ТД „Одринска епопея“, Стара Загора с председател Цанко Атанасов, ТД „Георги Сапунаров“, Хасково с председател Кирил Сарджев, ТД „Яни Попов“, Ивайловград с председател Любка Димитрова, ТД „Тракия“

с председател Михаил Димитров и ТД „Бойко Чавдаров“, Харманли с председател Маргарит Петров.

Срещата бе посветена на 129-ата годишнина от началото на организираното тракийско движение в България. Началото ѝ бе поставено със странджанската

марсилеза „Ясен месец“, изпълнена от хор „Яни Попов“ към едноименното тракийско дружество в Ивайловград с ръководител Любка Димитрова.

Цанко Атанасов – член на ЦР и на ВК на СТДБ, откри срещата с кратко слово и приветствие към участниците.

Последва приветствие от името на ЦР на СТДБ, поднесено от Кирил Сарджев – член на ЦР и ВК на СТДБ, председател на Регионален съвет на тракийските дружества от Хасковски регион. Той поздрави тракийци, припомни трудния път на организираното тракийско движение

в България и връчи почетна грамота на Иван Стойчев – дългогодишен тракийски деятел на дружеството в Ивайловград.

Срещата продължи със забавна програма, подготвена от певческите състави към дружествата в Ивайловград, Стара Загора, Хасково и Любимец.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА СБОРНИК „ТРАКИЯ“ В СВИЛЕНГРАД

Кметът на общината арх. Анастас Карчев бе гост на представянето на най-новия XIII том на сборник „Тракия“ в Свиленград. Книгата е издание на Тракийския научен институт – филиал Хасково. В залата на Исторически музей – Свиленград любителите на историята разговаряха с Кирил Сарджев, председател на Тракийско дружество „Георги Сапунаров“ – Хасково, редактора на изданието Недялко Бакалов и д-р Виолета Костова – един от авторите на книгата.

Кирил Сарджев изрази надеждата си тази поредица за историята на Тракия да предизвика интереса на младите хора към миналото на родния край. В следващите томовете ще бъдат включени и разкази на наследници на тракийските бежанци от региона. Той благодари на кмета арх. Карчев за финансовата подкрепа от община Свиленград за издаването на сборника.

Редакторът на изданието Недялко Бакалов представи темите и техните автори, сред които са проф. д-р Пламен Павлов, проф. дин Светозар Елдъров, проф. дин Камен Гаренов, проф. д-р Георги Янков, акад. Иван Гранитски и др. Разра-

ботени са теми за революционното движение в Одринска Тракия, демографските промени в района на Ивайловград и Златоград, развитието на Хасковската тракийска организация, неизплатените компенсации на българските бежанци от Одринска Тракия и др. От голям интерес са новооткритите писма на Капитан Петко войвода, публикувани в статията на Тания Марева – дългогодишен директор на РИМ – Смолян.

Между авторите е и свиленградчанката Златка Михайлова, журналист, която пише за Стоян Шангов от Ениджия, издател на един от най-значимите вестници от първата половина на XX век у нас – „Вечерна поща“. Негови родственици и до днес живеят в Свиленград и някои от тях присъстваха на представянето на книгата.

Източник: Община Свиленград

ТОМ XIII НА СБОРНИК „ТРАКИЯ“ ПРЕДСТАВЕН В ХАРМАНЛИ

Проявата бе част от празничната програма по повод Деня на Харманли – 2 май и 515 години от създаването на града. Организатори на събитието са Община Харманли и Тракийско дружество „Бойко Чавдаров“ Харманли.

Сборникът „Тракия“ е издание на хасковския филиал на Тракийския научен институт. В приветствието си към присъстващите кметът на община Харманли Мария Киркова заяви:

„Винаги при срещите си с тракийци изпитвам респект към вашата отдаденост на каузата да запазите паметта за миналото на България, защото то е основата на бъдещето.

Знаем, че корените на един народ са в историята. Изстрадала, тежка но истин-

ска история, която ни е направила силни и борбени, такива каквито трябва да възпитаме да бъдат и децата и внуците ни. Благодаря на всички, които допринесоха за реализацията на този XIII том на сборника „Тракия“, на всички автори в изданието на хасковския филиал на Тракийския научен институт.“

Кметът Мария Киркова връчи плакет на Генералния консул на Република България в Одрин Радослава Кафеджийска, която бе гост на събитието.

На представянето на сборника присъстваха част от авторите на XIII том на сборника „Тракия“, проф. д-р Георги Янков, доц. д-р Георги Граматиков, Недялко Бакалов, Кирил Сарджев и

Мargarит Петров председател на Тракийско дружество „Бойко Чавдаров“ Харманли.

Те изказаха своята искрена благодар-

ност към кмета Мария Киркова за оказаната финансова подкрепа в критичен за издаването на сборника момент.

Източник: Община Харманли

ТРАКИЙЦИ ПОЧЕТОХА 110 ГОДИНИ ОТ НАЧАЛОТО НА АРМЕНСКИЯ ГЕНОЦИД

ИСКРА ЧЕРНЕВА

На 24 април пред паметника Хачкар в градина „Ереван“ в София се състоя церемония за отбелязване на 110-годишнината на арменския геноцид. На тази дата през 1915 г. са избити много представители на арменската интелигенция, заподозрени във вражески действия срещу разпадащата се вече Османска империя. Тези

събития се приемат за начало на масовото изстребление на арменци. От този ден в продължение на две години следват ужасяващи събития, свързани с жестоко унищожение или насилствено депортиране. Избити са над 1.5 млн. арменци, канонизирани от Арменската православна църква за светци.

Поклонението пред жертвите почетоха председателят на 51-то

Народно събрание на Република България Наталия Киселова, общинският съветник Вили Лилков, посланичката на Армения у нас Цовинар Хамбарцумян, Румен Петков – председател на ПП „АБВ“, Ренета Инджова – бивш служебен премиер, Красимир Премянов – председател на СТДБ.

В словото си посланик Хамбарцумян отдели специално място на присъствието на Красимир Премянов като председател на СТДБ и направи пряка връзка със страданията на тракийските българи и арменските мъченици. Стотици хиляди прекършени съдби, унищожени животи и поругано достойнство завинаги свързват в историческата им участ арменците и тракийските българи.

Наталия Киселова акцентира на факта, че подобни тъжни поводи трябва да ни напомнят, че в живота ни не бива да има дискриминация. Българските арменци са важна интегрирана част от нашето общество със съществен принос във всички сфери на обществения, икономически и културен живот на страната ни.

Наследниците на арменските бежанци прочетоха трогателни стихове и разкази за трагичните събития. Песните, изпълнени от певец и композитор Хайгашот Агасян – член на ВК на СТДБ, засилиха допълнително емоционалното въздействие върху присъстващите.

Затрогващо бе, че непрекъснато се чуваха думи на благодарност към българския народ, отворил широко не само домовете си, но и сърцата си за страдалците. „Но ние знаем, че приятелите не си благодарят, защото се обичат“ – с това искрено, прочувствено при-

знание завърши церемонията. Паметникът бе отрупан с цветя и венци. Представителите на СТДБ – Мария Божкова, Светла Пълева, Зорница Радонова и Искра Чернева, също положили цветя от името на Съюза в знак на почит към жертвите.

ПРЕДСТАВИХА КНИГАТА НА ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ИСКРА ЧЕРНЕВА

В Литературен клуб „Перото“ в НДК на 24 април бе представена книгата „Белградски преживелици“ с автор Георги Димитров – бивш посланик на Р България в Сърбия и член на ВК на СТДБ. Препълненият салон посрещна с интерес и аплодисменти книгата, която обхваща спомените на автора в периода 2005–2012 г., когато е бил посланик в Сърбия.

Бившият президент Георги Първанов откри събитието, като се спря на по-важните и преломни моменти в биографията на Георги Димитров и най-вече на дипломатическата му кариера в Сърбия във времена, когато връзките между двете страни са динамични и активни, породени от спецификата на историческите процеси в двете страни.

Пред публиката свои спомени за работата си с Георги Димитров споделиха и гостите от Сърбия – режисьорът Небойша Брадич, поставил у нас преди около 5 годи-

ни „Дигулар на покрива“ в ДМТ „Стефан Македонски“, и проф. д-р Сърджан Пириватрич. Те наблегнаха на интензивните контакти през този период между двете страни в областта на културата и науката. Сред гостите бе и бившият посланик на Сърбия у нас Чедомир Радойкович, награден с орден „Стара планина“.

Събитието уважиха много политици, журналисти, учени, културни дейци, дипломати, сред които бившият вицепрезидент на Р България Маргарита Попова, Румен Петков, Младен Червенияков, Иво Атанасов, проф. Аксиния Джурова, Бойко Василев –

водител на предаването „Панорама“ по БНТ, Георги Милков – водещ на „Религията днес“ по БНТ, певецът Богдан Томов, дипломатът Петър Воденски и др. Тук бяха и Красимир Премянов – председател на СТДБ, чл.-кор. проф. Васил Проданов – председател на ТНИ, проф. Боряна Бужашка от ТНИ, членовете на ВК на СТДБ: Мария Божкова и Илко Шивачев, Зорница Радонова. За читателя ще бъде интересно да се запознае със събитията в тогавашна Сърбия и тяхното отражение върху състоянието на страната днес, видени през погледа на дипломата Георги Димитров.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА РАО „ТРАКИЯ“

■ Сесия на Общото събрание на РАО „Тракия“ се проведе на 25 април 2025 г. в Стара Загора. Делегатите единодушно приеха отчетите на ръководните органи за 2024 г. и проектобюджет и програма за дейността за 2025 г. Участие в сесията от страна на СТДБ взе председателят Красимир Премянов.

НА ВЕЛИКДЕН...

Продължение от 4-а стр.

Красота и пролетно настроение създадоха богатата трапеза с козунаци и великденски яйца, приготвени от жените от тракийското дружество за раздаване на гражданите.

Водещата тържеството – г-жа Руска Драганова обяви участието на децата от ДГ „Веселушко“ с ръководители: г-жа Даниела Чапарова и г-жа Светлана Изаири.

Прелестната детска група „Калинка“ с музикален ръководител г-жа Рада Петрова, изпълни китка от лазарски песни и танци. Децата бяха аплодирани бурно и наградени с лакомства.

Дамите от тракийското дружество изпълниха жизнерадостни тракийски песни с безценното участие на дует „Иванка и Руска Христови“ и гост-музикантът – гъдулар Ангел Ангелов.

С възнуващо изпълнение участваха и децата от танцов състав „Раковина“,

с ръководител г-н Владимир Данаилов. Те получиха бурните аплодисменти на присъстващите.

Дни като Великден ни дават възможност да предадем традициите, да бъдем заедно. За-едно: любов, светлина, благодарност. Убедени сме, че това време не бива да е „време разделно“, а време на заедността по общия път към доброто: в семейството, общността, народа.

Христос Воскресе!

БЛАГОДАРНОСТ

Уважаеми тракийци,

Както знаете, по инициатива на СТДБ и ТНИ бе организирана подписка в подкрепа на искането ни богослужението в българските църкви в Одрин в Република Турция да се извършва на български език.

Благодарение на всички вас събрахме внушителен брой подписи, които на 11 април внесохме в Българската патриаршия на вниманието на Негово Светейшество Патриарх Даниил. Благодарим на заявите своята позиция от: София, Ямбол, Крумовград, Стара Загора, Хасково, Поморие, Казанлък, с. Енина, Карнобат, Маджарово, Средец, Харманли и Ивайловград.

Надяваме се с нашите общи усилия да осъществим тази благородна кауза!

От ръководствата на СТДБ и ТНИ

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7А, тел.: 02/987 48 96

Абонирайте се!

Каталожен
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: Главен редактор д-р Вania ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, акад. Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОРУЕВ Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, факс: 02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Димитринка СМОЛЕВА (София) 0886 746 044; Христо ХРИСТОВ (Варна) Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) 076/60 13 67; Радостина ПРАМАТАРОВА (Средец); Стефан МИЛЕВ (Маджарово); Веска ЛАМБОВА (Шумен) 0877 71 85 03; Светлана ЧЕРНОГОРОВА (Сливен); Донка ДИМОВА (Карнобат) Златка МИХАЙЛОВА и Анета ГЕОРГИЕВА (Хасково) 0894 044 420; Мария ИВАНОВА (Ямбол) Светлана ПЕЕВА и Валя ГЕОРГИЕВА (Поморие); Недка ОНОВА (Крумовград).

Израчайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака).

ЛУКА ЗАПОРОЖКИ: АГРЕСИВНИТЕ ОПИТИ НА КОНСТАНТИНОПОЛ ДА СИ ПРИСВОИ ИЗКЛЮЧИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ ЗАПЛАШВА ПРАВОСЛАВНОТО ЕДИНСТВО

Продължение от миналия брой

На тях им натрапват да приемат изкривена представа за вярата, каноните и историята на Църквата, като по този начин откъсват от вековното православно наследство. За разлика от политизираните религиозни структури, истинската Църква остава независима от външен натиск и служи изключително на Бог и своите вярващи. Не може да се каже същото за действията на „ПЦУ“ и Фенер.

Формиране на „алтернативна система от православни структури“

Прецедентът със създаването на „ПЦУ“ вече вдъхнови Константинопол да подкрепи други разколнически групи. По-специално се работи активно за легализиране на подобна структура в Черна гора, въпреки протестите на Сръбската православна църква. Подобни сценарии могат да се развият и в други региони, като Молдова, България, Абхазия и Атон, където се наблюдава напрежение между привърженици и противници на Фенер. Нещо повече, Константинопол може да инициира появата на паралелни църковни структури и на други места, където прецени, че е възможно да засили влиянието си.

Гръцката страна продължава да прави опити да засили влиянието на Константинополския патриарх в православно свят, като на практика му осигурява ролята на върховен арбитър по междуцърковни въпроси. Така се предлага да се създаде постоянен синод във Фенер, в работата на който да участват представители на различни поместни църкви, включително диаспорни общности. Поредната инициатива уж е насочена към развитие на междуправославния диалог, особено в областта на признаването и предоставянето на автокефалия, но в действителност е още една стъпка към утвърждаването на източния папизъм.

Подобна стъпка може да доведе до формирането на нова църковна структура, която ще играе решаваща роля в определянето на общоцърковната политика. Всъщност става дума за създаването на „синод на синодите“ – орган, който под ръководството на патриарх Вартоломей ще може да влияе на вътрешните процеси в другите Православни църкви, включително по въпросите на тяхната независимост и юрисдикция.

Сигурен съм, че подобен механизъм на управление може да предизвика противоречива реакция сред другите православни центрове, особено тези, които традиционно защитават принципа на съборността и равнопоставеността на Църквите. Опитите на Константинопол да се утвърди като водеща фактор предизвикаха спорове в миналото, и новата инициатива вероятно само ще увеличи съществуващото напрежение. В тази връзка възниква въпросът дали предложеният синод ще стане ефективна платформа за диалог или още един инструмент за централизация на властта, аз лично се съмнявам в първия вариант.

Подкрепа за нови църковни конфликти

Политиката на намеса на Константинопол в делата на другите Поместни църкви става все по-агресивна, допринасяйки за разединението на православно свят. Един от ярките примери е експанзията на Румънската патриаршия в каноничната територия на Руската православна църква, което става с мълчаливото одобрение и подкрепа на Фенер, на фона на откритото одобрение на проевропейските власти на Молдова. Подобно е положението и в Естония. В Африка продължава конфликтът между Александрийската и Московската патриаршия, където Константинопол играе не помирителна, а дес-

Негово Високопреосвещенство Лука, митрополит Запорожки и Мелитополски (Украинска православна църква)

табилизираща роля, подпомавайки установените структури на църковно управление. В същото време се извършва активна работа за укрепване на позициите на Фенер в Западна Европа, където той се стреми да поеме контрола над всички православни енории, действащи извън неговата юрисдикция. Освен това в редица православни страни Константинопол оказва натиск върху автономните църковни структури, опитвайки се да наложи присъствието си в противоречие с традицията и историческите канони. В резултат на това подобна стратегия не само задълбочава съществуващите противоречия, но и формира нови линии на разделение в световното православие, което неизбежно води до по-нататъшна дестабилизация на конфесионалното пространство. Ярък пример за това е, че след посещението на патриарх Вартоломей в балтийските страни отношението на ръководството на последните стана рязко негативно към структурите на Руската православна църква.

Заклучение

За да се противодейства на тези разрушителни процеси, е необходимо да се предприемат комплексни мерки, насочени към защита на каноничния ред, укрепване на съборния принцип на управление на Църквата и противодействие на едностранните решения на Константинополския престол, които застрашават православно единство. На първо място е необходимо да се инициира общоцърковно обсъждане на този проблем на ниво Събор или Всеправославно съвещание. Само съборното, съвместно разглеждане на кризата, възникнала в резултат на действията на Фенер, може да доведе до изработването на справедливо и канонично издържано решение, което да вземе предвид позициите на всички Поместни църкви и да допринесе за преодоляване на съществуващото разделение.

Предвид съществуващите трудности предлагам да се разгледа въпросът за развитието на църковната соваковка дипломатия,

която позволява ефективно разрешаване на конфликти, особено когато преките преговори между страните са невъзможни. Защото посредникът помага за преодоляване на различията, като предава аргументите и предложенията и по този начин създава основата за компромис. Този метод помага и за намаляване на напрежението. В ситуации, когато страните не могат да постигнат споразумение сами, дипломатическата работа на посредника помага да се смекчи ситуацията и да се намери общ език, който може да стане основа за по-нататъшно уреждане. Постепенно чрез такива преговори, се надявам, че ще бъде възможно да се сближат позициите на страните в конфликта. Посредникът не само ще може да предава съобщения, но и да създава атмосфера на доверие, убеждавайки страните, че компромисът е възможен и изгоден за всички.

Освен това соваковката дипломатия осигурява необходимата гъвкавост в преговорите. За разлика от официалните срещи, където всяко изявление може да има сериозни последици, работата чрез посредник позволява свободно обсъждане на възможните решения, тестване на идеи и намиране на най-добрия път към споразумение. Можем да наблюдаваме реалните положителни плодове на този метод както в световната, така и в църковната история.

Разработването и документалното потвърждение на обща канонична позиция на онези Поместни църкви, които не признават „ПЦУ“, трябва да стане една от най-важните стъпки. Подобно съгласувано решение ще даде възможност прецизно да се зафиксира традиционното православно разбиране за църковна йерархия и териториална юрисдикция, което ще бъде не само отговор на настоящата криза, но и защитен механизъм срещу евентуални подобни прецеденти в бъдеще. Този документ трябва да подчертае неприемливостта на едностранната намеса в делата на други Поместни църкви и да служи като официално свидетелство срещу

неканоничните действия на Константинополската патриаршия.

Изключително важно е и засилването на информационното противодействие на политизирането на църковния живот, което през последните години се превърна в инструмент за натиск върху каноничните Църкви. Пропагандните наративи, изкуствено създадени за оправдаване на решенията на Константинопол, често имат разрушителен ефект върху съзнанието на вярващите и духовенството, пораждайки вътрешни конфликти и разединение. Ето защо е необходимо системно да се разобличават изкривяванията, подмяната на богословските понятия и опитите за приготвяне на православно учение към политическата ситуация. Това изисква разработването на мощна междуправославна многоезична информационна платформа, способна не само да реагира своевременно на възникващите предизвикателства, но и да формира стабилен богословски и каноничен дискурс, който защитава църковното учение от външен натиск. Да се разгледа възможността за създаване на единен междуправославен медиен център с общо финансиране, който на езиците на Поместните църкви да нивелира възникващите проблеми.

Освен това важна задача е да се привлече вниманието на православно богословско съобщество към задълбочен анализ на еклисиологичните и каноничните аспекти на настоящата криза. Необходимо е да се разработи ясна научно-канонична оценка на промените, появили се в практиката и учението на Константинополската патриаршия, и да се посочат техните различия с традиционната православна еклисиология. Този подход не само ще защити съборното устройство на Църквата от външни изкривявания, но и ще предложи конструктивен изход от настоящата криза, укрепвайки съборността като ключов принцип за управление на православно църковен живот, което също ще бъде мощно действие срещу появата на подобни процеси в други Поместни църкви. На базата на междуправославния медиен център би било възможно да се създаде богословска платформа, на която богослови от всички Поместни църкви да споделят своите изследвания, според принципа на международните научни списания, признати от цялата международна общност.

В крайна сметка всички тези мерки трябва да допринесат за освобождаване на съборния дух на Църквата от догматичните и административни изкривявания, наложени от фанариотската идеология. Истинското православно единство е възможно само на базата на зачитане на каноничните норми, братския диалог и общото желание за запазване на църковната традиция, а не чрез едностранни решения, които водят до разкол и нови предизвикателства пред световното православие.

Виждаме, че еклисиологичните тенденции, които преди предизвикваха безпокойство, днес нанесоха значителна вреда на отношенията между Православните църкви. Отслабването на съборното устройство и опитите на Константинопол да узурпира изключителното право да дава автокефалия създават сериозни предизвикателства за православно единство. Но въпреки незаконното нахлуване на Константинопол в каноничната територия на Украинската православна църква, въпреки дискриминацията и гоненията, нашата Църква демонстрира твърдост и вярност към каноничния ред. Уверен съм, че нашите съвместни междуправославни отношения също ще дадат добри плодове.

Източник: Гласове